

[Poul Dam.]

et ganske særligt ansvar over for offentligheden, får en mulighed for at øve en selvstændig indsats, ikke blot som bestyrelsens mere eller mindre lydige tjener. Det forekommer mig at være godt og rigtigt. Jeg er altså her ganske uenig med f. eks. hr. Per Federspiel.

Jeg er glad for, at der er en regel om, at aktiekapitalen skal sættes op, men jeg mener nok, at de 50.000 kr. allerede nu er et forældet tal; vi skal mindst op på 100.000 kr., sådan som vi har foreslået fra SF's side tidligere. Vi kan vel gøre det så meget roligere nu, som der åbnes adgang til at om-danne mindre aktieselskaber til anpartsselskaber — en form, som på mange måder vil have fordele. Hvis vi kommer op på de 100.000 kr., er det jo også muligt, at vi undgår den efter vedkommendes skatteregnskab at dømme tabgivende praksis, som en enkelt — jeg understreger meget: en enkelt — kendt sagfører beskæftiger sig med, idet han sidste år anmeldte et aktieselskab i timen; ganske uden fortjeneste, naturligvis, ifølge hans skatteregnskab. Det bliver lidt sværere, og måske vil aktieselskabs-registret så få lidt bedre tid til at tage sig af sine mere væsentlige opgaver.

Af de tekniske spørgsmål er der i øvrigt kun ét, jeg skal omtale, og det er spørgsmålet om aktiers notering på navn. Jeg mener, at det rigtige må være, at en sådan notering på navn bør være obligatorisk. Det er det eneste, der giver den fornødne kontrol, dels med, hvem der egentlig står bag et aktieselskab, dels — men det vedrører naturligvis en anden minister end handelsministeren — med, hvem der ejer aktierne og burde have dem opført på deres selvangivelse og eventuelt også have udbyttet opført på den samme selvangivelse.

Det er blevet sagt, at anonymiteten var noget meget vigtigt for et aktieselskab, og at det lå i selve selskabets begreb. Jeg tror ikke, det er rigtigt, at anonymiteten er med til at styrke tilliden til aktieselskabsformen blandt borgerne som helhed i vore dage. Jeg tror tværtimod, at dette anonyme er noget af det, som gør, at mange mennesker føler, at aktieselskaber er noget uformeligt, noget ukontrollabelt, noget, som man ikke kan have virkelig tillid til.

Op så er det vel for resten sådan, at hvis

vi ikke får alle aktier noteret på navn, bliver reglen, den forkætrede regel om, at aktiebogen skal være offentlig tilgængelig for alle, temmelig illusorisk. Det er en regel, jeg godt kan lide, ikke alene fordi jeg er i besiddelse af almindelig nysgerrighed — den almindelige nysgerrighed, som tidligere ordførere anså som den væsentligste årsag til, at man gerne ville se en aktiebog. I parentes bemærket kan jeg sige, at jeg tror, der ville være megen nytte i, at vi genindførte skattebøgerne; det er ikke alene almindelig nysgerrighed, man ville tjene med det, men også en bedre skatteligning. Jeg tror, der er så megen reel politisk interesse i, hvem aktieselskaberne i virkeligheden er, at det er en helt legitim offentlig interesse, at aktiebøgerne er offentlige. Aktieselskaber er jo ikke privatforetagender, det er institutioner, som opfylder vigtige funktioner i vores samfundsliv, og som derfor også bør underkastes kontrol.

Nu blev der hertil sagt, at en sådan offentlig aktiebog jo kunne medføre en øget risiko for, at der skete kup, at man altså overtog aktieselskaberne ved, at man fandt en aktiepost, som man kunne erhverve sig, og så kunne man altså få magten i selskabet. Jeg var meget interesseret i at høre det, som jeg tror både den konservative ordfører, venstres ordfører og den radikale ordfører talte om på dette område; det var nemlig et skræmmebillede af kapitalismen, som vi andre slet ikke tør komme frem med mere, fordi vi altid får at vide, at kapitalister er da virkelig nogle pæne mennesker, nogle får i fåreklæder. Men her får vi altså af 3 politikere, som må formodes at have god forbindelse i de kredse, at vide, at det er ulve i fåreklæder. De går omkring glubende og læser aktiebøger for at opsluge stakkels små danske selskaber — ja, små i sammenhæng med den store onde verden, den store onde udenlandske verden, dette EF, der er befolket med „udenlandske spekulanter“ — det tror jeg var formuleringen fra en af ordførernes side. Det er rigtigt, sådan kan man godt se på det, og jeg er meget glad for denne beskrivelse, jeg her har fået af sagskundskaben. Således er altså kapitalismen; vi kan nu fungere videre efter dette udgangspunkt.

Arbejdsdeling er jo vældig godt, og jeg kan altså slippe for at sige noget som helst